

Bu gün, yarın fındık hasadı başlar. Belki de başladı. Toplaması, kurutması derken 15 Ağustos itibariyle de pazara inip paraya dönüşmesi.

Bir hafta sonra Ramazan Bayramı. İki hafta sonra da fındık bayramı olsun. Fındık üreticisi iki bayramı bir arada yaşasın. Birincisi Ramazan Bayramı ikincisi ise fındık bayramı.

Fındık bayramı da nereden çıktı demeyin. Aslında bayram olarak kastetmek istediğim fındığın fiyatı. Fındık fiyatının beklenen düzeyde olması da üretici için bir bayramdır. Dolayısıyla 6 TL. ve üzerinde oluşacak her fiyat fındık bayramına dönüşecek. Yani bayramdan kasıt yüksek fiyattır. Oysa hepimizin gönlünden geçen rakam 10 TL ve üzeri olması değil mi?

Yıllardır her fındık sezonu öncesinde yazılar yazar, yorumlar yaparız. Aynı günlerde siyasiler çıkar fındık üzerinden politika yaparlar. İktidar siyasetçileri fiyatın fevkalade yerinde olduğunu beyan eder, muhalefet siyasetçileri fiyatın yerlerde süründüğünü beyan ederler. İki taraf da o anki politik pozisyonları bağlamında doğal olarak kendi duruşlarını savunurlar. İktidarda olduklarında farklı, muhalefete düştüklerinde farklı anlayışlara bürünürlerdi. Bu politik anlayış uzun yıllardır böyle süre gelmiştir.

Şimdi durum değişti. Artık fındığa taban fiyat verilmiyor. Bir anlamda fındık ürünü siyasi malzeme olmaktan da çıkartılmış oldu. Bu durum doğru mu, yanlış mı onun yorumunu üreticiye bırakalım.

Geçen hafta Cumartesi günü Berber arkadaşım Lütfü ile sohbet ederken, “Abi fındık 6 TL’nin altına düşmediği sürece her kesimden insan ekonomik olarak rahat eder” dedi.

Lütfü Altun kardeşimiz çok haklı. Çünkü kendisi de bir üretici. Biliyorum ki fındığın dalına bakıyor. Muhterem babası “..... oğlum artık yaşlandım bağa bahçeye bak ...” demiş. Şu bir gerçek. Fındıktan kurtulmak mümkün değil. Bu ürün babadan oğula devrolan bir ürün. Bakmazsan dağ olur. Zaten bazı siyasetçiler geçmişte fındık ürünü için dağ mahsulü dememişler miydi... Ancak ne kadar yanılmışlar. Fındıktan yılda 2 milyar dolar ihracat geliri sağlanıyor. Bu rakam Türkiye ekonomisi için değerli bir girdi. Çünkü hiç bir ithalat, hiç bir masraf yapılmadan elde edilen bir gelir sağlanıyor. Kim yiyor bu yağın kaymağını, tabii ki ürünü ihraç

eden üç-beş ihracatçı.

O halde neden bahse konu rakamın altında fiyat olsun ki...

Biraz dikkatli olmalıyız. Ürünü çok çabuk ve seri bir şekilde pazara indirmemek gerekiyor. Bu duyarlılık fiyat istikrarı açısından önemli. Bu istikrarı sağlamak da üreticinin elinde. Ürünü evinde muhafaza edemeyenler, lisanslı depolara bırakmalılar. Artık lisanslı depoculuk her geçen yıl geliyor ve oluşturuluyor. Detaysız ve kabaca tabirle, depoya verilen fındık karşılığında üretici bir belge alıyor, bu belge aynı zamanda nakit para anlamına geliyor. Fındığını kendi imkanlarıyla depolamayanlar lisanslı depolara yönelmeliler.

Açıkçası; fındık konusunda üreticiler de kendi politikalarını oluşturmalılar. Bu politikalar örgütlü yapılarla sağlanabilir. Bu örgütlülük de dernekleşme ile birikleşme kurarak hayata geçmeli. Örneğin; Arıcılar Birliği, Süt Üreticileri Birliği, Hayvancılar Birliği gibi Fındık Üreticileri Birlikleri kurularak örgütlemeye gidilmeli. Bu oluşumlarla üreticiler başkalarından beklediği duyarlılıkları kendisi üstlenmiş olacak. Doğru değil mi?...